

Atklājot LZA ārkārtas pilnsapulci, Latvijas Zinātņu akadēmijas prezidents Ojārs Spārītis atzina, ka viņa amata ķēde ir bijusi gana smaga, un tas ir bijis ne tikai sudraba smagums, bet gan tai uzliktā atbildība un pienākums. LZA prezidents uzsvēra, ka akadēmijas turpinājumam ir jābūt jaudīgam, laikmetīgam, ar mērķi celt LZA prestižu un nostiprināt tās lomu kā nacionālam valsts simbolam, kas nav degradējams un noniecināms. O. Spārītis atklāja, ka šoreiz nav rakstījis runu, bet izmanto šo īpašo brīdi, lai runātu no sirds un kā liek viņa sirdsapziņa.

Īsi kavējoties vēsturē, O. Spārītis secināja, ka šodienas akadēmija ir pavisam atšķirīga gan no LPSR Zinātņu akadēmijas, gan arī no 1992. gadā pēc personālakadēmijas principa reformētās Latvijas Zinātņu akadēmijas, tomēr pēdējos 28 gados tika nodrošināta akadēmijas pēctecība un funkcijas. Ojārs Spārītis, kurš amatā ir vadījis 8 gadus kopš pirmās ievēlēšanas 2012. gadā, atzina, ka kļūstot par prezidentu, akadēmija viņam atklājās pilnīgi citā gaismā. 2012. gadā, ienākot šai ‘zilonkaula tronī’, viņš sajūtās nepiederošs. 2016. gadā, kļūstot par prezidentu uz otro termiņu, pavērās iespēja veidot savu komandu, kura mēģināja strādāt proaktīvi – LZA iesaistījās diskusijās, veidoja dialogu ar sabiedrību, politisko eliti, nevairījās no viedokļu sadursmēm.

O. Spārītis aicināja neaizmirst, ka LZA ir valsts zinātnes elites pārstāve, kā arī uzsvēra akadēmijas aktīvo iesaisti starptautiskās zinātniskās sabiedrības aktivitātēs gan Eiropas, gan pasaules mērogā. Arī starptautiski aktuālos pētniecības virzienos Latvijas zinātne sevi ir pozicionējusi pārlicinoši. Vietējā mērogā akadēmijai ir jāreķinās ar sadarbības partneriem valsts un valdības institūcijās, un kā uzsvēra Ojārs Spārītis šī sadarbība nākotnē kļūs arvien nozīmīgāka. Tikpat nopietni jāstrādā pie sadarbības attīstīšanas ar uzņēmējiem, jo šobrīd sadarbība starp zinātnes un uzņēmēju vidi ir nepietiekama, kas diemžēl saredzams tikai tad, kad tiek konstatēta plaisa starp inovāciju, augsta līmeņa pētījumiem, patentētiem izgudrojumiem un industrijas kapacitāti un ieinteresētību. Viens no nākamās LZA uzdevumiem būs ciešā sadarbība ar Ekonomikas ministriju, kuras pārziņā ir inovāciju aprobācija.

Prezidents novēlēja LZA turpināt attīstīties kā Baltijas zinātnes un inovāciju platformas centrālajai spēlētājai, atgādinot, ka šai LZA lomai pamati tika ielikti 2020. gada februārī notikušajā Baltijas jūras valstu zinātņu akadēmiju konferencē Rīgā, un tā ir jāstiprina. LZA jaunajai

komandai jāstrādā ar jaunu enerģiju, turpinot jau uzsākto, ko aizejošā komanda nepaspēja īstenot, vēlēja Ojārs Spārītis.

*Sagatavoja Ilze Stengrevica
LZA sabiedrisko attiecību speciāliste*

2020. gada 12. oktobris